

ERDEI MAGYARÁG

Feloldó szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztőség: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteaszul Nagyváradtér 4. Telefon: 380

Ara 1 lej
IV évfolyam 95 sz.
1935. APRILIS 5.
Péntek

Hitler is szeretné már megmenteni a világbékét

Négy pontból álló béketervet dolgozott ki, amelyben követeli a pénzügyi támogatás megvonását a támadó féltől

Eden főpecsétor varsói útja eredménytelen marad

Varsó, április 3.

Eden lord megbeszélése Pilsudszky marshallal 50 percig tartott. Megtárgyalták az összes folyó ügyeket és Pilsudszky valamennyi kérdésben ismertette a lengyel álláspontot. Különösen a keleti egyezményt értettségével. A Reuter szerint különböző javaslatok merültek fel, de azokat nagyban befolyásolja Laval közeli varsói útja.

A Havas francia félhivatalos értesítése szerint, Eden és Beck ezredes tárgyalásai során a következő formula jutott kifejezésre:

— A biztonság megszervezése kölcsönös segítségnyújtás és a fegyverkezés korlátozása által, de nem regionális, hanem európai keretben.

Párisban megerősítették azt a hírt, hogy a külügyminisztérium megváltoztatta a Keleti Egyezmény regionális jellegét.

London, április 3.

Az angol sajtó szerint, a lengyel államférfiak kifejezésre juttatták azt a véleményüket, hogy Lengyelország csak kölcsönös egyezményt köthet Oroszországgal és Németországgal, de elfogadhatatlannak tart minden olyan javaslatot, mely beavatkozás ürügye alatt megengedi orosz vagy német csapatoknak, lengyel területre való bevonulását.

A Daily Telegraph szerint Laval varsói útja nem kelthet jó benyomást Oroszországban, mert Moszkvában attól félnek, hogy Varsó olyan javaslatot ajánlana, mely lehetetlenné tenné a francia-cseh-országi egyezmény megkötését.

London, április 3.

Angol politikai körökben hangsúlyozták, hogy a strezai értekezleten meg kell fogalmazni a három nagyhatalom közös álláspontját, mely az április 13-án tartandó Népszövetség ülésén is kifejezésre jusszon.

A Morning Post szerint, Hitler a következő ajánlatot tette az angol államférfiaknak a béke biztosítására:

1) Németország kétoldali szerződést köt szomszédaival, melyet 10 évenként megújítanak.

2) Döntő bíróság és béke tárgyalás minden vitás ügyben.

3) A gazdasági és a pénzügyi támogatás megvonása a támadó féltől.

4) Tanácskozás a hatalmak között, minden olyan esetben, amikor a békét fenyegetik.

Róma, április 3.

A Mussolinihoz közeli álló Popolo d'Italia felhívó hejyen cikket közöl, amely nagyon peszimizistikusan ítéli meg a jövő strezai tárgyalást.

— Sokan, — írja a Popolo d'Italia — azt gondolják, hogy valami nagyon rendkívüli fog Strezában történni. Anélkül, hogy sötétben látnánk, meg kell állapítanunk, hogy nincs mit várni Strezától.

Aki a strezai tárgyalásokról csodát vár, az nagyon fog csalódni.

— Az egyes államok diplomáciája, katonai hatalma és politikája el fogja gáncolni a már-már megszületni készülő csodát.

Páris, április 3.

A francia képviselőház a külpolitikai helyzetre való tekintettel elnapolták május közepéig. Flandin minisztereinek beszélt az utolsó ülésen és beszédében Franciaország biztonságával és katonai erejével foglalkozott.

A kormány megtette a szükséges intézkedéseket, csapatszállításokat és összevonásokat rendelt el és a helyőrség is azon a helyen van, ahol megvédeheti a rábizott erődtítményeket. A német hadsereg láttán, Franciaország kénytelen megszervezni védelmét és azt katonai intézkedésekkel és más hatalmakkal köteendő katonai szerződésekké biztosítani.

Április 5-én összeül a legfelsőbb honvédelmi bizottság, mely valószínűleg az áprilisban felszabaduló korosztályok további szolgálattételéről dönt.

Teljesen lemaradtak a nemzeti-szocialisták a pestkörnyéki választásokon

Bethlen István grótot megválasztották Nagykanizsán

Budapest, április 3.

A pestkörnyéki választások eredményeként kiderítésére a késő éjszakai órákban került sor. Összesen leadták 39.337 szavazatot, amelyekből 13.513 szavazat jutott a nemzeti egység pártjára. A szociáldemokrata szabadelvű ellenzék pedig 7690 szavazatot kapott. A többi szavazatok a következő képen oszlanak meg: keresztény gazdasági párt 4359, nyilas-keresztények 2066. A nyilas-keresztények ilyenkorban teljesen lemaradtak, a kormánypárt két mandátumot, a másik három ellenzéki párt pedig 1—1 mandátumot kap.

Budapest, április 3.

Szerda reggel 24 nyilt és 4 titkos körületben indult meg a választási küzdelem Sopron, Vas és Zala megyében nyílt választás folyik, de itt már négy körületben egyhangú választás volt. Szombathelyen Kozma Miklós belügyminisztert, Balaton-

Füreden Darányi Kálmánt, Nagykanizsán Bethlen Istvánt és Alsó-Lendván Biró György kormánypárti képviselőt választották meg egyhangúan.

Titkosan választ Debrecen három, Szeged három, Miskolc és Kecskemét pedig két-két képviselőt.

Budapest, április 3.

A Budapest környéki titkos körületekben folyó szavazás részlet eredményei már ismeretesek. Eddig 63 urnát giritettek ki és a szavazások a következőképpen állnak. Nemzeti egység pártja: 16.564; szociáldemokraták: 13.861; demokrata ellenzék: 9323; nemzeti szocialisták: 2607.

A nemzeti szocialisták csufos kudarc nagy meglepetés, mert Meskók azt állították, hogy Pest környékén a legerősebbek. Az eddigi eredmények viszont azt mutatják, hogy még a szavazatok öt százalékát sem tudták elérni.

A husvéti 300 nyereményes tombola 7. száma

Ujabb hatalmas pénzügyi botrány Párisban

700 milliós deficitel megbukott a frontharcosok bankja

Páris, április 3.
A Liberté című lap újabb hatalmas aranyu pénzügyi botrányról rántja le a lap-
let. A lap azt írja, hogy
a panama mértékben megközelíti a Sta
visky ügyet és politikai következmé-
nyei még annál is súlyosabbak lesznek.
A lap megírja, hogy a botrány középpont-
jában a France Mutillée nevű pénzintézet

áll, amely 700 millió frank deficitel megbu-
kott. A szövetkezet vezetői éveken át fan-
tasztikus összegeket sikkasztottak. A Fran-
ce Mutillée a frontharcosok pénzintézete
volt, ahol kizárólag a háborús rokkantak
helyezték el tőkéiket, amelyek most elvesz-
tek. A frontharcosok körében óriási az iz-
galom a pénzintézet csatlár bukása miatt.

Hess helyettes kancellár rádió- beszéde a német fegyverkezésről

München, április 3.
Hess Rudolf, Hitler állandó helyette-
se Münchenben rádióbeszédet mondott, ame-
lyet az összes német rádióállomások közve-
títettek. Hess Rudolf ezúttal a német mun-
kásokhoz beszélt a német véderő kötelezett-
ség bevezetéséről.

— A német véderő kötelezettség beve-
zetésével — mondotta Hess Rudolf, — a
német szabadságot kiáltottuk ki. Március
16-a óta ismét szabadok vagyunk és ka-
ponaságunk lehet, hogy megvédjük országun-
kat és országunk anyagi és gazdasági érde-
keit. Azért mondom ezt, mert

nem habozunk egy pillanatra sem,
hogy fegyvert fogjunk gazdasági
érdekeink megvédésére.
— A kötelező katonaság — mondotta
tovább Hess Rudolf, — enyhíteni fogja a

munkanélküliséget, mert a bevonuló ifjak
helyét elfoglalhatják olyanok, akik eddig
munkanélküli voltak, továbbá újra munkába
lépő fegyvergyárainkban rengeteg munka-
nélküli talál majd munkát.

Hess kijelentése, amely a gazdasági ér-
dekek fegyverrel való megvédését célozza.
nagy izgalmat keltett Európaszerte. Ausz-
triában úgy vették ezt a kijelentést, mint
nyílt támadást Ausztria függetlensége el-
len. Nem kételkednek Bécsben abban, hogy
Hess arra gondolt, ezzel a célzással, hogy

Németország egyesülését Ausztriával,
ha kell, fegyverrel is végrehajtja.

Franciaországban és Angliában a la-
pok arról írnak, hogy Hess a fegyveres be-
avatkozást arra érti, hogy gyarmatait kész
fegyverre kiverkedve is visszavenni.

Uj francia akadémikusok

CLAUDE FARRERE
regényíró

JACQUES BAINVILLE
újságíró

létek a francia akadémia új tagjai az elhunyt Poincaré volt köztársasági elnök és
Barthou külügyminiszter megüresedett helyére.

Halálosvégű fejszépárbaj két család tagjai között Két halottja és két súlyos sebesültje van a lövmegvérkezésnek

Iasi, április 3.
Súlyos összeütközés történt két család
között, amelyek egy házban laktak. Parsac
Constantin és családja már régebbi idő
óta haragban voltak Dumitru Nichita és
családjával. Tegnap éjjel a két család ösz-
szeverekedett, végül pedig fejszékkel men-
tek egymásnak. Parsac ragadott először
fejszét és Nichita feleségére rontott, akit
életveszélyesen megsebesített. Nichita erre

szintén fejszét ragadott és olyan vérengzés
keletkezett, amely iszonyattal töltötte el
kiáltozásra és jajgatásra odasielő embere-
ket. Végül is rendőrség választotta szét a
küzdőket. Kiderült, hogy Nichita és felesé-
ge olyan súlyos sebeket kaptak, hogy hal-
dokolva szállították be őket a kórházba.
ahol rövidesen kiszervekettek. Azonban Par-
sac és felesége is olyan sebeket szereztek, a
melyek kórházi ápolást igényelnek.

Az ügyészség szigorú vizsgálatot ren-
dejt el a két család háborúsága okának ki-
derítésére.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt, az
résztvehet a 300 nyere-
ményes husvéti tombolán

1935 március hó.

Rádió és villanylámpa gyár épül Turdan

Turda, április 3.
Ragge Péter dán királyi konzul, a Tur-
dai Cementgyár igazgató-főmérnökének in-
tervenciójára már hetek óta tárgyalások
folynak a belga-holland érdekelttől Philips-
gyár képviselőivel egy Turdan létesí-
tendő földgáz üzemű rádió- és villanylámpa
gyár építésére vonatkozólag. A gyárat vajó-
színűleg Campia-Turzii közelében építenék
fel, ahol már a kalmas területet is kisse-
mejték erre a célra.

Jogerőssé vált a szegedi fiók-Matuska tíz évi fegyházbüntetése

Szeged, április 3.
Beszámoltunk annak idején arról, hogy
Farkas József munkanélküli mechanikus a
szatymazi állomáson ki akarta siklatni a
budapest-szegedi gyorsvonatot olyanfor-
mán, hogy a sínre egy hatvan kilós talp-
fát helyezett. A merényletet még idejeko-
rán észrevették és megghusították. Farkas
Józsefet a törvényszék nyolc évi börtönre
ítélte. A tábla tíz évre emelte fel a bünte-
tést, míg most a Kuria jogerősen helyben-
hagyta a tábla ítéletét.

Kiskorúak betörőbandáját logták el Clujon

Cluj, április 3.
A cluji rendőrség már hosszabb ideje
nyomoz egy veszedelmes betörőbanda után,
amely hónapok óta rendszeresen fosztogat-
ja a lakosokat és főleg a piacok környé-
kén, számos zsebmetszést követett el. A ki-
tartó nyomozásnak meg is volt az eredmé-
nye, amennyiben most sikerült elfogni a
banda több tagját, kik valamennyien fia-
talkorúak. Hat tagból áll a banda, amely-
nek kihallgatását és bűnlajstromának ösz-
szeállítását most kezdték meg.

Szerkesztői üzenetek

TÖBBEKNEK: Házmesteri állás betöl-
ve. Levélválaszt csak válaszbélyeg beküldé-
se ellenében adhatunk.

— Köszönetnyilvánítás a zürichi Togal-
műveknek. Hosszabb idő óta köszvényben
szenvedtem és minden lehetőt elkövettem,
hogy kínos fájdalmaitól megszabaduljak.
Mindhiába! Pöstyén fürdőjét kétszer hasz-
náltam, különféle orvosságokat szedtem,
sajnos eredménytelenül! A fájdalmak, me-
lyeket el kellett szenvednem, szinte kibirha-
talanok voltak. Egy napon az egyik orvos
Togal-t rendelt és ime: csoda történt! A
fájdalmak enyhültek és sokkal jobban ér-
zem magam, amit egyedül csak az Önök
Togal-jának köszönhetek.

Ezennel felhatalmazom Önöket, hogy
jelen háas köszönetnyilvánításomat nevem-
ben és tetszésük szerint különböző lapokban
közé tegyék.

Petroseni, 1935. február 26-án Eichen-
stein Izsák rabbi.

Togal gyors és biztos hatású gyógyszer
rheuma, köszvény, idegzsába és látzom-
fájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és
hűléses betegségek ellen. Togal kiválasztja
a húgysavat, baktériumölő tehát a baj
gyökerében támadja meg.

400 tanút idéznek meg Constantinescu-Jasi' egyetemi tanár perének főtárgyalására

Husvét előtt kezdődik meg a monstrepör. -- Az antifascista liga elnöke több világhírű író megidézését kérte

Jasi, április 3.
Hónapokkal ezelőtt történt, hogy a rendőrség letartóztatta Constantinescu-Iasi egyetemi tanárt, akit antifascista propagandaival és külföldi államokkal való megengedett érintkezés miatt vontak felelősségre. Constantinescu-Iasi akkor éhségsztrájkot kezdett. Több mint három hétig éhezett és úgy legyengült, hogy már-már hajdokolt. Sőt egyes lapok azt is megírták

Jasi jelentés alapján, hogy meg is halt. Ezt a hírt később megcáfolták és Constantinescu-Iasi szabaddá helyezték.

A hadbírószék husvét előttre tűzte ki ebben az ügyben a főtárgyalást, amelyre 400 tanút idéztek meg. Constantinescu-Iasi kérte, hogy a bíróság hallgassa ki Bernard Shawot, André Gide-t, Ilja Ehrenburgot, Ma'ieuxot és más külföldi tudókat és írókat.

Védje bőrét a tavaszi nap káros hatásától a Floreal napfény puderrel!

Crémek közül használjon Floreal crémet, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt — Floreal I. számú krém napokra puder a a az arc finomítására, üdítésére, bársonysimává és a barázdák enyhítésére Floreal II. számú krém esteli használatra: szepítő, pattanás máfolto, miteszerek teljes és tökéletes eltüntetésére Főterakat: Pap Drogueria Oradea, Reg. Ferdinand 11

Amikor a soffőr ittasan ül a kormánykerélnél

Öt emberrel árokba fordult az autó

A soffőr szörnyet halt, a másik négy utasnak semmi baja nem történt

Campina, április 3.
Tegnap hajnalban a városi vízüzemnél súlyos kimeneteli közlekedési baleset történt, amely egy emberéletét követelte. Ploescu Joan ploesti soffőr, aki a 10022320 rendszámú autót vezette, részeg volt. Az autóban négy utas volt, akik állandóan remegték hogy a részeg soffőr szerencsét

ensége sodorja őket. A vizmünel az autó lekiszlatott a gyenge korlátnak és összeörve azt, befordult az árokba. A soffőr fej el nekiesett egy cölöpnek, amelyen szétoccsant az agyvejeje. A négy utasnak semmi baja sem történt. Az automobil teljesen tönkrement.

„Esküszöm, hogy embervér nem tapad a kezemhez” --

mondotta Coroiu drámai hangú vallomása során

Botonani, április 3.
Coroiu kihallgatását tegnap kezdte meg a botonani ügyészség. Elmondotta a hírhedt haramia, hogy azért tért rossz utra, mert egy Marinescu nevű ember el akarta venni az asszonyát. Amikor nem hagyta, akkor Marinescu bosszút esküdött ellene és üldözni kezdte, mindenféle vádakat hozva fel ellene.

— Esküszöm — mondotta Coroiu — hogy vér nem szennyezi lelkemet és kezemet. Soha sem öltem embert. Ebben a tekintetben tiszta lelkiismerettel állok bírám elé.

— Beismerem, hogy utónálló voltam és városi lakosok házába is betörtem. Kiboltam őket és elvettem pénzüket. De ez

zel szemben segitettem a szegényeket, támogatam az özvegyeket és szűkölködőket.

— Örülök, hogy vége a haramia életnek, amelybe már beleuntam.

— Nem fogom megfélembrezeni az ítélőt, amit kapok, de amikor kiszabadulok, egész más életet fogok kezdeni.

Coroiu annyira kimerült vallomásaiban, hogy tovább nem bír beszélni. Holnap folytatja vallomástételét.

Jonescu, Coroiu szeretőjének apja bevallotta, hogy a handita négy éjjel és négy nap nála rejtőzött.

Letartóztatták még Harlae községben egy kereskedőt, aki bűntársa volt Coroiu-nak.

Páncélfalu cellában őrzik a veszedelmes haramiát

Ma reggel folytatták Coroiu kihallgatását, aki elmondotta, hogy hogyan követte el rablótámadásait. Hangoztatta, hogy semmi vagyona nincs, mert a rablásokból szerzett pénzen mindenkit segített, aki arra vá-

zorult. Kihallgatása után Coroiu arra kérte az ügyészt, hogy cellájában újságot olvashasson, amit meg is engedtek neki.

A veszedelmes haramiát egyébként páncélfalu cellában őrzik.

Kiutasították a német gyárak képviselőit Oroszországból

Moszkva, április 3.
A Humboldt motorgyár moszkvai képviselője, valamint több német acélgár, oroszországi képviselőjét tegnap kiutasították Oroszország területéről. A kiutasítások oka egyelőre ismeretlen.

Aláírták az új cseh-román kereskedelmi szerződést

Bucuresti, április 3.
Tegnap írták alá Bucurestiben az új cseh-román kereskedelmi szerződést, amely július 1-ig lesz érvényben.

Kilencven árucikk árát maximálják

Bucuresti, április 3.
Az ipari és kereskedelmi minisztériumban Manolescu Strunga kereskedelmi miniszter átnézte azoknak az árucikkeknek a névsorát, amelyeket maximálni fognak. Kilencven ilyen áru van. Nagyonbbsz a vászonművek és szövetszeművek között. Maximálni fognak a cipő és konfekció cikkeit, a teát, a és építészeti cikkeket.

Használt varrógépeket vesz és eladok.

javításokat olcsón, garancia mellett vállalom. Alkatrészeket olcsón árusítok.

BLAU gépzlet O. & D. S. Avram Iancu 12.

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 13.03: Gramofon. 14.40: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.35: Hoffmann meséi. Offenbach operája.

Budapest: 7.45: Torna. Utána gramofon. 11: Hírek. Utána felolvasás. 13: Harangszó. Utána Szalonzenekar. 14.15: 146. járás jelentés. 14.40: Rákos Arnold hegedű. 15.40: Hírek. 17.10: Vizyari Mariska előadása. A konyiaművészet. 17.45: Hírek. 18: Gazdasági előadás. 18.30: Kalmár-Balász szalonkvintett. 19: Angol lecke. 19.30 Gramofon. 19.55: Hunyady István előadása. 20.30: Alarcosbál opera. 22.30: Hírek. 23.50 Pertis Pali és cigányzenekara. 1.05: Hírek

PÉNTEK

BUCURESTI. 13.03 Gramofon. 13.40. Gramofon. 14.40. Gramofon. 18 Rádiózenekar. 19.15 Rádiózenekar. 19.30. Gramofon. 21.20. Kéltongolás hangverseny. 21.15. Szimfonikus hangverseny.

BUDAPEST. 7.45. Torna. Utána: Hanglemezek. 1. Hírek. 11.20. Felolvasás. 11.45. Felolvasás. 12.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05. Győri Parádi József és cigányzenekara. Közben kb. 13.30. Hírek. 14.20. Időjárás, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30 Buday Dénes szalongyűlése Sárosi Mihály énekszámával. 15.40. Hírek, élelmeszerek, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10. A rádió diaktévéje. 17.45. Időjárás, időjárásjelentés. Hírek. 18. Az Operaház tagjaiól alakult zenekar. 19. Korszerű színházművészet. Nemeth Antal dr előadása. 19.35. Hanglemezek. Közben 19.50. Gyorsiróltanfojyom. 20.35. Sportközlemények. 20.50. A rádió művelő negyedórása. 21.10. Színműelőadás a studióból. A zödkabát. 22.40. Hírek. Időjárásjelentés. 23. Gyenge Anna énekel. Vanoo Luzzato hegedű. 24.10. Veres Lajos és cigányzenekara muzsikal. Kalmár Pál énekel. 1.05. Hírek.

3. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. ÁPRILIS 5.

A POTYAUTAS

80

— Az ilyen nagy léghajónak egyáltalán nem árt a vihar — mondtam és elkezdtem leplezni saját izgatottságomat. — Jöjjön, figyeljük inkább azt a hajót odalenn. Azt hiszem, most már majd ottan láthatjuk. Ugy látszik éppen felettünk fogunk elrepülni!

— Törődöm is én most már azzal a hajóval! — kiáltotta Miss Caldwell kétségbeesetten. — En... én, azt hiszem, legjobb lesz ha most bemegyek... Félek a villámlástól és a menydörgéstől.

Sikoltás hangzott föl a hátunk mögött. Mind a ketten megrezzentük és sietve megfordultunk, hogy lássuk, mi történt Miss Fenwick volt, aki égre tárt karra, ha alászápadtan közeledett hozzánk.

— Meghalok! — sikoltotta. Valamennyiünknek meg kell halnunk!... Lois, jöjjön, imádkozzunk együtt! Láttam, hogyan villámlott az imént? En... én...

Ólrohant Miss Caldwellhez és gyorsan a nyakába kapaszkodott. Szinte megijedtem, hogy megfojtja a leányt, oly szorosan ölelte magához.

Miss Caldwell most egyszerre éppen úgy elvesztette a fejét, mint Miss Fenwick. Az arca halálsápadt lett. Tágra nyílt szemmel, rémülten bámult rám. A két nő egy másikba kapaszkodott, mintha így egyet akarnák bevárni a halált. Mr. Fishe még mindig nem jött vissza.

Most észrevettem, hogy a többiek is kijöttek a sétatérre. Nemcsak a mi kis csoportunkat ragadta magával az izgalom.

— A kapitány meg akar ölni valamennyiünket — zokogott Miss Fenwick. — Nekem egész reggel fáj a fejem és ez mindig az jelenti, hogy vihar közeledik. Jöjjön, Lois... jöjjön be az én kabinomba. Haljunk meg együtt. Az édesapja sohasem vesztette meg nekem, ha ezekben a percekben magára hagyom!

Megindultak a sétatérre, Miss Fenwick kabinja felé, de csak nehezen, buzdácsolva jutottak előbbre. A "Jupiter" most már nem siklott, nyugodtan a levegőben ide-oda hanyódott-vetődött. Néha olyan hirtelen ereszkedett le, hogy a padló szinte eltilint a lábam alól és egész testemben éreztem a zuhanás rémületét.

Hogy még rosszabb legyen a helyzet Miss Fenwick a légi betegség ijesztő előjelei mutatkoztak. A korlátba kapaszkodva utánuk siettem, hogy fölajánljam segítségemet. De ebben a pillanatban visszajött Mr. Fishe, karonfogta Miss Caldwellt és sorára hagyta Miss Fenwicket.

És ebben a pillanatban rémülettől és fölháborodástól reszkető férfihang kiáltása hangzott föl. Éreztem, hogy minden csépp vérem a szívemre tódul.

— Gyilkosság! — kiáltotta a hang. — Jóságos isten, ismét gyilkosság.

XIII. FEJEZET.

Sohasem éltem át ily szörnyű megrázkódtatást! Gépiesen fordultam a hang irányába. Mr. Hawks állt a lépcső tetején, hátul a tiszték kabinja felé. Rémlött csend követte a Jesu-jó bejelentést.

— Ki mondja, hogy gyilkosság történt? — kiáltottam.

— En! — felelt Mr. Hawks hevesen. — A kapitányt gyilkolták meg és a gyilkos... Steele professzor!

Megint feszült csönd következett, amit csak Miss Fenwick zokogása tört meg. Azután maga Steele professzor is fölbukkant a folyosón Hawks háta mögött. Az arca olyan fehér volt, mint a bajusza és a haja.

— Hazugság — kiáltotta fölháborodva. — Az igaz, hogy Finch kapitány meggyilkolták, de...

Mr. Hawks vadul nekitámaszkodott.

(Folyt. köv.)

Kommunista agitátorok működnek a newyorki néger negyedben

Newyork, április 3.

Néhány nappal ezelőtt megtörtént, hogy Newyork néger negyedében, Harlemben súlyos összeütközések történtek a néger és a fehér között. Akkor az összeütközések okául azt tüntették fel, hogy egy fehér ember megverte egy néger szolgát. Most érző jelentések azonban arról számolnak be, hogy az összeütközések sokkal komolyabb és még kiáltás van újabb és súlyosabb összeütközésekre is.

Ugyanis Harlemben a néger és a fehér között

súlyos gazdasági válság dúl. A fehérek most már nem igen alkalmaznak négerket, mert rájöttek arra, hogy egyrészt a néger lusták, másrészt, hogy éppen elég fehér van munka nélkül, akik szívesen vállalnák akármilyen munkát.

A kommunisták kihasználják a néger nagy gazdasági nyomorát, ezért kommunista propagandát hirdetnek Harlemben. A rendőrség elhatározta, hogy végez a kommunista propagandistákkal és megkezdte az irtó hadjáratot ellenük.

Husz ember égett halálra a kigyulladt szalmakazlak alatt

Alvás közben érte utól a tűzhalál a szerencsétlen embereket

Ungvár, április 3.

Megrendítő tragédia történt Ungvár határában. Tegnap éjjel kigyulladt egy szalmakazal. Először nem sok jelentőséget tulajdonítottak a dolognak, de amikor a városban észrevették, hogy még két szalmakazal gyulladt ki, kivonultak a tűzoltók, akik már csak az elhamvadt szalmakazlakhoz érkeztek.

Amikor a tűzoltók megpiszkálták az elhamvadt szalmakazalt, legnagyobb meglepetésre

husz megszenesedett hullára bukkantak. Kiderült, hogy ez a három szalmakazal a hontalanok és szegények búvóhegye volt a hideg elől. Valamennyien bennégték a tűzben, amely álmukban lepte meg őket.

Ellopatta a marasztaló ítéletét a bíróságról egy ke eskedő

A járásbíró tettenérte érte és lelőtte a betörőt

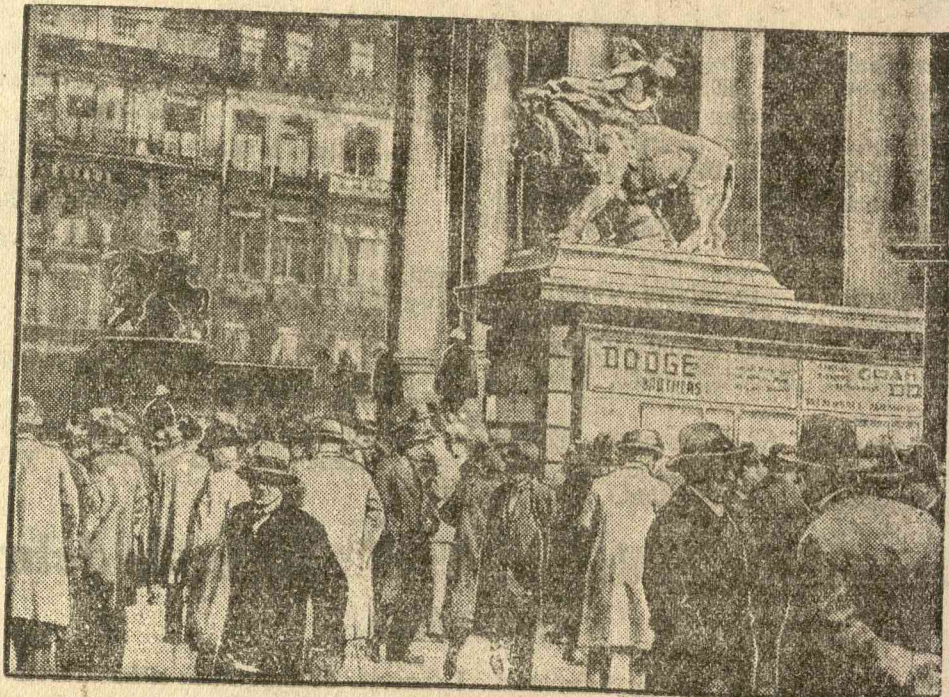
Leova, április 3.

Tegnap éjjel, kevéssel éjjel után, Trautenberg József többszörösen büntetett előéletű férfi, felfeszítette a leovai járásbíró épületének egyik ablakát és behatolt a folyosóra. A járásbíró aki az épületben lakott, meghallotta a gyanús zajt, revolverrel felfegyverkezve kilépett a folyosóra, ahol éppen tetten érte a betörőt, akit az egyik jegyző szobáját akarta felfeszíteni. A járásbíró megadásra szólította fel a tolvajt, aki azonban el akart menekülni a betört ablakon keresztül. A járásbíró két lövést adott le, amelyek közül az egyik lábán találta a tolvajt. Trautenberg súlyos lábsér-

üléssel is emelkedett, csak a kaapja maradt hátra. Innen állapították meg személyazonosságát és rövidesen sikerült is elfogni.

A betörőt rendőri felügyelet alatt ápolják a kórházban, ahol kihallgatták. Trautenberg különös vallomást tett. Bevallotta, hogy egy dosszart akart ellopni, amelyben egy ítélet van. Az ítélet ugyanis 20 ezer lelei megfizetésére kötelez egy Hítrich nevű kereskedőt. Ennek a megbízásából akarta elrabolni a dosszart.

A vallomás alapján a felbujtó kereskedőt is letartóztatták.

Bezárták a brüsszeli börzét

A belga érték zuhanása miatt a kormány bezárta a brüsszeli tőzsdét. A közönség izgatottan tárgyalja az eseményeket.

Jönnek a vidéki tombolajegyek

Nagy tömegével hozza a posta vidéki bizományosainktól a tavaszi tombolához átvett jegyek szelvényeit, amelyek mind egyike egy-egy szám a sorozáshoz. Olvasóink tekintélyes számban vesznek részt és osztóznak a 300 nyereményen.

Kiadóhivatunk állandóan a szelvények osztályozását végzi és készíti elő a tombolához. Kérjük tehát olvasóinkat, hogy most már haladéktalanul intézkedjenek, mert tovább nem várhatunk. Holnap lezárjuk a jelentkezést és így bizományosaink is kiadják be a szelvényeket, mert vasárnap hozzuk az eredményt.

Meg akarják szüntetni Turdamegyét?

Turda, április 3.

Nagy riadalmat keltett a közelmúltban az a hír, hogy a turdai törvényszék második szekcióját megszüntetik. Az ügyvédek küldöttségét menesztettek Bucurestibe az igazságügyminisztériumhoz, ahol azonban még megdöbbenőbb hírekről értesültek. Ugyanis megtudták, hogy azért van tervbe

véve a törvényszék szekciójának megszüntetése, mert a közeljövőben egész Turdamegyét meg akarják szüntetni és Albamegyéhez csatolni.

Turda-megye lakossága most akciót kezd ez ellen, annál is inkább, mert Turda 83 kilométerre van Alba Juliától és vonaton három órással lehet csak odajutni.

Megdöbbentő kettős rabló-gyilkosság Békésgyula mellett

Ismeretlen tettes halálosan összeszurkált két védtelen nőt, szemeiket kilőtte, azután kifosztotta a lakást

Békésgyula, április 3.

Megdöbbentő kettős gyilkosságot fedeztek fel tegnap reggel a Békésgyula közelében fekvő Szeghalmon. A kora reggeli órákban a járókelők megdöbbenve látták, hogy Tolvaj József fűszerkereskedő házából kitér molyog a kereskedő 53 éves felesége és a járdán véresen, eszméletlenül terül el. Többen berohantak a lakásba és ott még szörnyűbb látvány fogadta őket:

a padlón vérben fetrengett az asszony nővére.

Csakhamar megállapítást nyert, hogy ismeretlen tettes,

mindkét asszony szemét kilőtte ezen kívül bajonettel össze-vissza szurkálta őket.

A két nőt kórházba szállították, de sérüléseik oly súlyosak, hogy megmentésükhöz semmi remény. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkos még előző este elbújt a lakásban. Valószínű, hogy a helyzettel ismerős egyén lehetett, aki tudta, hogy a kereskedő üzleti ügyekben elutazott.

Megállapítást nyert az is, hogy a gyilkos véres tette után teljesen kifosztotta a lakást. A rendőrség bevezette a nyomozást az elvetemült tettes kézrekerítésére.

Ujabb izgalmak az oradeai feketeszesper tárgyalásán

A per koronatanujának megeskete körül szenvedélyes vita folyt

Bartha Jánosnak, a feketeszesper koronatanujának megeskete felett, mint már jelentettük, a bíróság tagjai között véleménykülönbség támadt. Szerdán reggel Kovács táblabíró jött be elmöknék és az egész kérdést új vita alá vették a hármas tanács előtt.

Újból kihallgatták Barthát, akinek vallomása során nem egyszer igen heves jelenetek voltak a pénzügyminisztérium képviselői és a felebbezők között.

Bartha János izgalmas kihallgatása után kezdődtek a beszédek arra nézve, hogy megeskessék-e Barthát vagy sem.

Dr. Löblé László szóval fel elsőnek és ellenzi Barthá megesketését. A szónok a következő okokat hozza fel:

1) Bartha Jánost a pénzügyigazgatóság hoz Lungociu Justin a feketeszesper vizsgálóbírójának ajánlására nevezték ki, feltehető, hogy a vizsgálat során Barthának gyanús szerepe volt.

2) Bartha nem román állampolgár.

3) Bartha azért nem mondhatja meg az igazat, mert fél attól, hogyha megmondja, kilölik az állásából.

4) Végül pedig Bartha százezer forint

a büntetésből, tehát érdeke, hogy a gyár ellen valljon.

Dr. Roman Tacian hatalmas beszédben inkább érzelmi momentumokra hivatkozik és aannak a véleménynek ad kifejezést, — hogyha a bíróság elrendeli Bartha megesketését, akkor eldöntnek tekinthető a per.

Dr. Markovits Sándor kiemeli, hogy nem lehet itt tanu, mert ő maga is lopott szeszt, tehát ő is megkárosította az államot.

Szünet után dr. Kenninger az állam ügyvédje mondott hosszú és szenvedélyes beszédet, amelynek során kifogásolja, hogy Löbléék olyan kifogásokkal éljenek, amelyeket tegnap nem használtak.

Parligras vezérfelügyelő beszél ezután és rámutat azokra a körülményekre, amelyek között ez a hatalmas per megszületett. Igen érdekes számokat emít fel, amelyek szerint az egész országban a feketeszesper gyártást az okozta, hogy a szesz adóját 25 lejre emelték fej literenként. Ennek az volt a következménye, hogy amíg 1927-ben 2 milliárd lej volt az állam jövedelme a szeszből, addig 1931-ben 35 millióra csökkent.

A bíróság Bartha megeskete fölérté, amelyet április 6-án szombaton hirdeti ki.

Felfedezték Amerikában egy új csoda gyógynövényt

Amerikában az évadonban olyan gyógynövényt fedezett fel egy tudós, amelynek kivonata 10-15 éves gyomor-, bél-, és epe bajokat rendkívül gyorsan meggyógyít.

E gyógynövény kivonatát »Gastro Da«-nek hívják és a külföldi tudós professzorok csodás eredményeket értek el vele, mert e gyógyszer nemcsak csillapítólag hat, hanem a betegség okát szünteti meg a ezáltal az egész emberi szervezetben a sejtélet újjaéled és egy egészséges normális állapot áll be.

A »Gastro Da« megszünteti a legnagyobb gyomor- és bélgörcsöket, gyomorfájdalmat, felfúvódást, szív-táji nyomásokat, máhacs székrekedést az ebből eredő fejfájást és szédülést, ideges állapotot, álmatlanságot, továbbá a gyomor- és bélfekélyeket.

A »Gastro Da«-vel az emberiség egy olyan gyógyszerhez jutott, amely sok esetben olyan betegségeket is meggyógyított, amelyeket diagnosztikailag sem tudtak.

E gyógyszer képviselőit sikerült Császár Ernő bucuresti gyógyszerésznek (Calea Victoriei 124) megszerezni. Ara 103 lej, vidékre utánvétellel is küldi 20 lej költség felszámításával.

Még mindig nincs megoldva a spanyol kormányválság

Madrid, április 3.

Leroux volt miniszterelnök újból megbízást kapott a spanyol kormány megalakítására. Leroux kijelentette, hogy nem akar hosszasan tárgyalni és fél nap alatt összeállítja kormányát. Nem bíznak abban, hogy Leroux elképzelése sikerül.

— Vasárnap és ünnepnapon nem tartanak nyitva a gyümölcsös sátrak és gyümölcs árúsió üzletek. A munkaügyi minisztériumból leirat érkezett a helybeli munkafelügyelőséghez, amelynek értelmében vasárnaptól kezdve az összes gyümölcsárúsió üzletek és piaci sátrak vasárnap és ünnepnapokon zárva tartandók. A munkaügyi felügyelőség értesítette a rendelet tartalmáról a rendőrséget, amely megbízta közegeit, hogy a rendelet betartását szigorúan ellenőrizzék.

Megszűnik a Romania Noua című maniuista lap

Cluj, április 3.

A két Patria között most újságviata fejlődött ki. A vaida párti patria személyében támadja Maniu Gyulát, akit felbujtónak nevez. Viszont Buteanu Patriáját Maniu Gyula érdemeit domborítja ki.

Valószínű, hogy a Romania Nou rövidesen meg fog szűnni, mert a Buteanu Patria Maniu mellett van, nem lesz szükség Maniu lapjára.

50 lei-jel nyerhet 250.000 leit,

50 000, 25 000, 10 000 stb nyereményeket az Erdélyi és Bánáti Népkisebbségi Újságíró Szervezet készpénz sorsjátékán.

Sorsjegyek kaphatók lapunk kiadóhivatalában, Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. Postai rendelet az összeg és portó (rendes levél 7 lei, ajánlott levél 17 lei) előzetes beküldése mellett azonnal teljesítünk

Időjárás

Élénkebb szél, sok helyen eső, a fagyokon esetleg havazás. Nyugat felől fokozatos lehűlés.

5 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. APRILIS 5.

Minden percben kitörhet a háboru Keletafrikában

Londonból jelentik: Addis Ababában elterjedt a híre, hogy Etiópiában csapatokat vontak össze az abesszin határ mentén. Ugyanekkor csapatösszevonások történtek az ország belsejében is. Alta'ában egész háborus hangulat uralkodik. Keletafrikában és Etiópiában nyíltan hangoztatják, hogy a háboru kitörése csak órák kérdése.

Az angol lapok úgy értesülnek, hogy az angol haderő nagyobb számu repülőgépet küldött Adenbe, az Abessziniához legközelebb eső állomásra. A hivatalos ürügy: gyakorló repülés volt, de tulajdonképen biztosítani akarják az abesszinai angol állampolgárok élet- és vagyonbiztonságát az olasz abesszin háboru kitörése esetén.

Szombaton határoz a vaidisták kizárása fölött a nemzeti parasztpárt

Bucurestből jelentik: A nemzeti parasztpárt vezetősége szombaton tart értekezletet a párt-klub helyiségében. Ez alkalommal ki fogják jelenteni, hogy

Vaidát és azt a tizenegy politikust, akik Vaida manifestumát aláírták és mind azokat, akik kinyilvánították, hogy

együttértenek Vaidával, nem tekintik tovább a párt tagjainak.

Ugyanekkor vissza fogják vonni a pártba dr. Lázár Iliet és Bocu Severt, akit viszont Vaida hívei szorítottak ki. A Dimineata arról értesül, hogy Maniu újból elfoglalja helyét a párt-vezetőségben.

Betörték Csanda Endre házának pincéjébe

Tegnap éjszaka vakmerő betörők jártak, ifj. Csanda Endre gyógyszerész, Cuza Voda uccai házában. A betörők behatoltak a lakóház pincéjébe és onnan négyezer lej értékű ruhaneműt és egyéb ingoságot vittek magukkal.

A rablók a legnagyobb hidegvérrel, több mint egy félórát "dolgoztak" de a házbeliek csak a reggel folyamán vették észre a betörést. A rendőrség bünyügyi osztálya megindította a nyomozást.

Megfelelőbbézik a Villamosmű elbocsájtott alkalmazottai a felmondásokat

Tegnap számunkban már megírtuk, hogy a Villamosműtől 16 kisebbségi munkást bocsájtottak el április elseji hatályaival, ugyancsak tizenhat munkást a főmérnöki hivataltól.

Az elbocsájtott munkások természetesen

megfelelőbbézik a határozatot. Hisznek azonban abban, hogy Mosoiu Tiberiu polgármester hazaérkezése után visszavonja

a helyettese által kiadott rendelkezést.

Mindenesetre kijönösnek tűnik, hogy alighogy Mosoiu polgármester elutazik a városból, újból megkezdődnek a leépítések és az elbocsájtások.

Jobb lenne, ha igazságszeretetről és elfogulatlanságáról közismert polgármester a személyi ügyek intézését fenntartaná magának.

Elment Geszti bácsi...

105 éves korában meghalt az utolsó 48-as honvéd

Az egész város mély megrendüléssel fogadta a hírt, hogy Geszti Mihály bácsi a városunkban élő utolsó 48-as honvéd, szerdán reggel, Nilgész-telepi lakásán 105 éves korában meghalt. Geszti bácsi jóformán az utolsó napokig szellemi és testi erejének teljes birtokában volt, csak néhány nappal ezelőtt kezdett arról panaszkodni, hogy nem jól érzi magát. "Óregszem" — mondta tréfásan ismerőseinek. Kedden már nem kelt fel ágyából és tegnap reggel örökre elpihent a sok vihart látott és átért öreg honvéd.

Geszti bácsi minden évben pontosan beállított szerkesztőségünkbe és ha a lázas munka közepette megfellekedtünk volna szünetnapjáról megemlékezni, figyelmeztetett rá, hogy ismét elmúlt egy év fölötte. Ezidén már nem jön el hozzánk és jól ismert alakját sem látjuk többé nyáron a hársfák alatt, ahova ki-kült levegőzni, miközben a régmúlt daliás idők idézte vissza emlékeztetése.

Geszti Mihály temetése holnap délután lesz.

Vasárnap Nac-Kinizsi kupa. mérkőzés a Carol-pályán

Vasárnap újból kupamérkőzéseket játszanak az ország nagyobb városaiban.

Nálunk a Kinizsi kerül össze a NAC csapatával. Ezzel olyan sportprogramban lesz része az oradeai sport közönségnek amely minden tekintetben kielégítő.

A Kinizsi ma az ország legerősebb csapatai közé küzdött fel magát és a vasárnapi peches veressége előtt a Nemzeti Bajnokság második helyezette volt. Játékerejéről csak annyit, hogy az idei mérkőzésen győzelmet aratott a Ripensia felett.

A NAC tehát veszélyes ellenfelet kap. De a Ripensia mérkőzés előtt jól jön ez a komoly erőpróba. A felállítás még bizonytalan.

A mérkőzés a Carol-pályán lesz megtartva négy órai kezdettel.

Bensőséges ünneplésben részesült két nyugalmavonuló tűzoltó

A helybeli tűzoltóság két, derék tagja búcsuzott tegnap bajtársaiktól, hogy több évtizedes munka után nyugdíjba menjen. — Lévay Sándor és Tarsoly Imre búcsuzott társaiktól s míg az első 25, a másik 22 évet töltött őrhelyén.

Nehéz életpályát választott mindkét ember s ezeket a nehézségeket bajtársaik érzik át legjobban. Eppen ezért volt bensőséges az a búcsúünnep, melyet a nyugdíjba vonultak tiszteletére adtak. A laktanya szertári termében 44 terítékes ebéd volt melyen Lévayt és Tarsolyt, Serac Aurél főparancsnok, Mastacan alparancsnok és Buciuman szakaszbajnok búcsúztatták.

A búcsúbeszédre meghatott hangon mondtak köszönetet a távozók s jó munkát kívántak a bajtársaknak.

A bankett után a beteg Tarsolyt vállukon vitték a laktanya kapujáig, ahonnan botra támaszkodva ment haza.

Mozgósínházak műsora:

Apoljó Mozgó

1. Bécsi bál 2. Kairói éjszaka.

Capitol Mozgó:

Liliom.

Heyman Színkör

1. Hómezők hősei. 2. Hegyek leánya

OMNIA MOZGÓ:

Bengali

APROHIRDETÉSEK

Osinos urileány tavaszra Gállnál vesz "Muhary" divatcipőt Bly. Regele Ferdinand 10 szám.

Férfi és női ruha eladó. Cim Str. Nic Jorga 21. II em, ajtó 20. 2800

Szobaleány éves bizonyítvánnyal, megbízható, azonnalra felvétetik. Dr. Sor 9-10 között, Str. Rimanóczy 11. 2801

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Kifutófiut felvesszünk Duna bodega Strada Printul Carol 1. 2806

Egy tisztességes, ügyes fiú kifutónak felvétetik. Rózsa női divatház Reg. Ferdinand 6. 2807

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Viteazul Mihai 4. szám.

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégénél.

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA